

SAK 5

Fremtidens fiskeriforvaltning og regulering

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak;

«Fiskebåt Vest tar redegjørelsen fra Bent Dreyer til orientering.

Årsmøtet i Fiskebåt Vest erkjenner at norsk fiskeripolitikk og klimapolitikk tradisjonelt har hatt motstridende mål, men ser positivt på at Regjeringen fra og med reguleringene for 2026 har et uttalt mål om å integrere klimahensyn i fiskeriforvaltningen. Dette er i tråd med innspill Fiskebåt Vest har fremmet gjennom en årrekke. Målsettingen må være å fiske tilgjengelige kvoter med lavest mulig klimautslipp. Samtidig understreker årsmøtet at vurderingene ikke kan begrenses til reguleringsforskriftene og høstingsregelverket, men må omfatte hele verdikjeden – inkludert strukturpolitikken og kvotesamarbeid. Den største klimagevinsten vil sannsynligvis oppnås gjennom endringer i strukturpolitikken og ordninger som gir større kvotefleksibilitet, ikke gjennom isolerte endringer i reguleringsforskriftene.

Fiskebåt Vest støtter at klimahensyn skal inngå som et obligatorisk element i vurderinger av reguleringer, men tiltak må være kunnskapsbaserte og helhetlige. Direktoratets foreløpige vurderinger fremstår som skjønnsmessige og basert på svakt datagrunnlag. Årsmøtet mener det må nedsettes en bredt sammensatt arbeidsgruppe med mandat til å vurdere hele verdikjeden, inkludert strukturregelverket, og sikre at ressursfordelingen mellom fartøygrupper ligger fast. Klimahensyn kan ikke brukes som begrunnelse for å endre grunnleggende fordelingsprinsipper..

Når det gjelder konkrete tiltak, stiller Fiskebåt Vest seg positiv til å utrede frivillig redskapsfleksibilitet, forutsatt at dette ikke svekker satsingen på mer energieffektiv og skånsom bunntråling. Forsøk med flytetral og alternative seleksjonsinnretninger må prioriteres. Frierere fartøyutforming i kystflåten kan også ha et potensial som bør utforskes videre.

Årsmøtet viser til Stortingets behandling av Kvotemelding 2.0 «Folk, fisk og fellesskap» våren 2024, som ga viktige avklaringer, men etterlot flere uavklarte spørsmål. Forutsigbare og stabile rammevilkår er avgjørende for investeringer, sysselsetting og verdiskaping langs kysten. Årsmøtet forventer at den nye forskriften om fiskeritillatelse og kvotefaktorer, som skal på høring i februar 2026, utformes i tråd med Stortingets vedtak 592: strukturgevinstene skal fordeles med full effekt på grunnkvoter og halv effekt på gjenværende strukturkvoter. Årsmøtet advarer mot å innføre en egen kvotefaktortype for strukturgevinster, da dette er i strid med Stortingets vedtak og skaper unødvendig kompleksitet.

Videre understreker årsmøtet viktigheten av å følge opp Stortingets vedtak om en ny gjennomgang av leiefartøyordningen. Ordningen har vært avgjørende for fornyelse av flåten og innføring av grønn teknologi, men dagens varighet på to år er utilstrekkelig. For store, teknologisk avanserte havgående fartøy overstiger byggetiden ofte to år, særlig når fartøyene skal utstyres med løsninger for energieffektivisering og utslippsreduksjon.

Årsmøtet mener derfor at leiefartøyordningen for havfiskeflåten må utvides til tre år for å sikre investeringsvilje og redusere risiko i en kapitalintensiv næring.

Som følge av behovet for økt fleksibilitet i møte med en krevende ressursituasjon og tiltakende klimakostnader stiller Fiskebåt Vest seg bak hovedstyrets vedtak om midlertidige driftsordninger, herunder opplag av fartøy, utvidet kvotebytte, slumpfiske og økt fleksibilitet.

Når det gjelder avgiftspolitikken, anerkjenner årsmøtet regjeringens justeringer i beregningsmetoden for produktavgiften, som gir betydelige besparelser for flåten. Fiskebåt Vest vil også gi ros til regjeringen for å videreføre fritaket for CO₂-avgift på fiskefartøy i utenriksfart. Økt bevilgning til kompensasjonsordningen for CO₂-avgift til 640,4 millioner kroner er positivt, men utilstrekkelig. Full avgift i 2026 vil utgjøre nær to milliarder kroner, og i tillegg kommer en merkostnad for biodrivstoff. Fiskebåt Vest mener det er uheldig at bevilgningen kommer på etterskudd, da bevilgningen for 2026 burde vært avklart i behandlingen av Statsbudsjettet for 2026 og ikke for 2027. Fiskebåt Vest støtter målet om å halvere klimagassutslippene fra 2005 til 2030, men dette må skje gjennom reelle utslippskutt i flåten og ikke gjennom karbonlekkasje. Det mest målrettede tiltaket er å harmonisere norske klimaavgifter med nivået i landene rundt oss og inntil videre frita fiskeflåten for CO₂-avgiften.

Villfisk er klimavennlig og proteinrik mat og i samsvar med FNs bærekraftsmål er det viktig å høste tilgjengelige norske fiskeressurser i havet. Klima- og fiskeripolitikken må ikke føre til at norske kvoter blir stående ufisket. Årsmøtet oppfordrer Stortinget til å sikre rammevilkår som gjør det mulig å høste ressursene med lavest mulig utslipp.»